

ÅRS MØDE

2022

LANDSFORENINGEN
AF MENIGHEDSRÅD

Landsforeningen af Menighedsråd
Damvej 17 - 19, 8471 Sabro
CVR-nr. 13 93 75 16
www.menighedsraad.dk

Årsberetning

Bestyrelsen side 5

Dagsorden

Dagsorden side 6

Forslag til forretningsorden side 7

Beretning

Indledning side 8

Tværgående emner side 9

Medlemsservice side 16

Liv og vækst side 18

Personale side 21

Struktur side 26

Bygninger, økonomi og grøn omstilling side 28

Organisation side 30

Paneldebat

Den solidariske folkekirke side 32

Årsregnskab

Ledelsesberetning side 34

Ledelsespåtegning side 38

Den uafhængige revisors
revisionspåtegning side 39

Påtegning af foreningens
kritiske revisorer side 41

Resultatopgørelse side 42

Balance side 43

Kontingentforslag

Kontingent for 2023 side 44

Årsbudget for 2023 side 48

Bestyrelsen for Landsforeningen af Menighedsråd

Bestyrelsen for Landsforeningen af Menighedsråd.
Foto: Niels Åge Skovbo, Fokus Foto

Bagerste række fra venstre:

Susanne Møller
Iben Tolstrup
Hans Henrik Nielsen
Margrethe Winther-Nielsen
Jørgen Samsing Bendixen
Peter Hundebøll
Bodil Therkelsen
Frede Hansen
Mona Østergaard Klit
Anton Pihl
Karen J. Klint
Karin Skouboe

Forreste række fra venstre:

Per Damgaard Pedersen
Tom Ebbe Jakobsen
Carsten Bøgh Pedersen
Søren Abildgaard
Inge Kjær Andersen
Ulla Thorbjørn Hansen
Doris Krarup Mogensen

Ikke til stede:

Eva Holmegaard Larsen

Om Landsforeningen af Menighedsråd

Landsforeningen af Menighedsråd er interesse- og arbejdsgiverorganisation for landet ca. 1.600 menighedsråd. Vi kæmper for menighedsrådenes interesser i mange forskellige sammenhænge. Og vi er klar med råd, vejledning og kurser, når vores medlemmer har brug for det i deres daglige menighedsrådsarbejde.

Mere end 99 % af menighedsrådene er medlem hos os. Det betyder, at vi går ind i forhandlinger med Kirkeministeriet – og mange andre – med stor troværdighed og tyngde.

Dagsorden for det ordinære delegeretmøde

1. Mødets åbning
2. Fastsættelse af forretningsorden for delegeretmødet
3. Valg af dirigenter
4. Valg af stemmetællere
5. Formandens kommentarer til den aktuelle folkekirkelige situation
6. Forelæggelse og godkendelse af bestyrelsens beretning om arbejdet i det forløbne år
7. Forelæggelse og godkendelse af foreningens reviderede regnskab for det foregående regnskabsår
8. Orientering om foreningens aktuelle økonomiske stilling
9. Forelæggelse og drøftelse af budget samt godkendelse af forslag til kontingent for det følgende regnskabsår
10. Indkomne forslag fra distriktsforeningerne, menighedsråd, der er medlem af Landsforeningen og en distriktsforening, og disses enkeltmedlemmer. Kun forslag, der er indsendt senest 2 måneder forud for delegeretmødet, kan behandles
11. Bestyrelsens meddelelse om tid og sted for næste årsmøde
12. Eventuelt
13. Mødets afslutning

Indkomne forslag:

Der er ingen indkomne forslag.

Vedrørende punkt 3 - Valg af dirigenter

Bestyrelsens forslag til dirigenter:

- Grethe Bækgaard Thomsen, formand for Lomborg-Rom Menighedsråd, medlem af Lemvig provstiudvalg, sygeplejerske, MA i Public Governance og tidl. sundheds og ældrechef i Lemvig kommune.
- Asger Gewecke, cand. jur. og tidl. stiftskontorchef i Fyens Stift.

Vedrørende punkt 4 - Valg af stemmetællere

Jf. punkt 11 i forslag til forretningsorden.

Bestyrelsen foreslår, at medarbejdere fra sekretariatet indstilles som stemmetællere.

Forslag til forretningsorden

Til behandling under dagsordenens punkt 3 har bestyrelsen udarbejdet følgende forslag til forretningsorden for delegeretmødet:

1. Delegeretmødet åbnes af formanden, der leder valget af 2 dirigenter.
2. Dirigenterne påser, at forhandlingerne fremmes, og at god parlamentarisk orden opretholdes.
3. Ved delegeretmødets begyndelse vælges stemmetællere, der bistår dirigenterne ved optælling, når de finder det nødvendigt.
4. Ordet gives til talerne i indtegnen rækkefølge. Taletiden er 3 minutter. Ved forelæggelse af indsendte forslag er taletiden 5 minutter. Formanden/ordføreren og forslagsstilleren kan når som helst efter et indlæg begære ordet, ligesom dirigenterne kan tillade en kort svarreplik. Dirigenterne kan bestemme, at taletiden begrænses yderligere.
5. Behandlingen af beretningen kan opdeles i temaer, der afsluttes hver for sig.
6. Taletiden til fremlæggelsen af oplæg fra bestyrelsen fastsættes af bestyrelsen. Dirigenterne kan bestemme, at taletiden til fremlæggelsen begrænses.
7. Ændringsforslag til indkomne forslag skal afleveres skriftligt til dirigenterne. Dirigenterne bestemmer, i hvilken rækkefølge forslag og ændringsforslag sættes til afstemning. Ved afstemninger skal dirigenterne klart formulere, hvad der stemmes om.
8. Dirigenterne kan fastsætte sluttidspunkt for indtegnen af talere. Forslagsstillere eller stedfortrædere for disse samt formanden/ordføreren kan få ordet inden punktets endelige afslutning.
9. Formanden, bestyrelsen eller mindst 20 % af de delegerede kan forlange debatten afbrudt for en kortere periode for at drøfte de igangværende forhandlinger.
10. Under behandlingen af udtalelser fra delegeretforsamlingen kan dirigenterne eller forsamlingens flertal nedsætte et redaktionsudvalg til at udarbejde forslag til den endelige udtalelse.
11. Stemmeret kan kun udøves af delegerede og bestyrelsens medlemmer.
12. Der udarbejdes et kort beslutningsreferat, der skal godkendes og underskrives af dirigenterne, inden det offentliggøres. Delegeretmødet optages på et lydmedie, der opbevares i 5 år på Landsforeningens kontor.

Indledning

Den nye bestyrelse i arbejdstøjet

På delegeretmødet 2021 var der valg til Landsforeningens bestyrelse. Af den 20 personer store bestyrelse er 12 genvalgte. Der er altså kommet mange nye ansigter og kræfter ind i bestyrelsen, der i løbet af det seneste år for alvor er trukket i arbejdstøjet.

Bestyrelsen har afholdt to seminarer med fokus på strategi og udvikling af Landsforeningen som politisk interesseorganisation. Og bestyrelsen har identificeret de prioriterede indsatser, der især skal

fokuseres på i bestyrelsens fremtidige arbejde. Det er blandt andet grøn omstilling, migrantmenigheder og rekruttering til menighedsrådsvalget 2024.

Også det strategiske arbejde har fået et nøk opad med bestyrelsens beslutning om at arbejde for øget interessevaretagelse eksempelvis i form af møder med blandt andre Folketingets kirkeordførere.

I beretningen kan du læse mere om de emner, bestyrelsen har arbejdet med i løbet af året.

Tværgående emner

Folkekirken nye intranet

Med en treårig bevilling fortsætter arbejdet med at udvikle folkekirken nye intranet.

Et nyt intranet til folkekirken har været en af Landsforeningens helt store ønsker, og vi har derfor været primus motor i forhold til at få arbejdet med at finde en erstatning for DAP sat i gang. Målet med det nye intranet, som skal afløse det nuværende DAP, er først og fremmest at give en samlet indgang for menighedsrådet og styrke kommunikationen mellem menighedsrådsmedlemmer og kirken ansatte. Det er vores mål, at det nye intranet skal gøre det daglige arbejde nemmere i menighedsrådet og især gøre det let og overskueligt at finde relevant information. Det er med de ønsker, at vi er gået med i udviklingen af projektet. Landsforeningen er repræsenteret i styregruppen med to repræsentanter.

Det nye intranet bliver for alle menighedsråd og ansatte i folkekirken. Så meget som muligt af intranettets indhold bliver frit tilgængeligt, og meningen er, at intranettets brugere skal kunne finde langt det meste indhold uden brugernavn og adgangskoder. En mindre del af intranettets indhold skal man have log in for at læse. Det skyldes, at flere i folkekirken har brug for at dele fortroligt materiale med hinanden.

Brugerne bliver inddraget

Brugervenlighed og modtagerorientering har været to afgørende punkter i arbejdet med det nye intranet. For at skabe både de bedste rammer og det

bedste indhold til de kommende brugere og opfylde de behov, der er, har brugerinddragelse hele vejen igennem været en helt central del af projektet.

Menighedsrådsmedlemmer og ansatte bliver løbende inddraget i udviklingen af intranettet, så det bliver brugbart og relevant for brugerne. I efteråret har brugerfora med deltagere fra hele landet derfor mødtes for at komme med deres perspektiver og ønsker. Landsforeningen har også indsamlet input, og der har været en større spørgeskemaundersøgelse. Det er planen, at brugerinddragelsen og møder vil blive afholdt løbende igennem hele processen.

Redaktør og redaktionel enhed skal koordinere indholdet

Der er i foråret 2022 blevet ansat en redaktør og projektleder, der sammen med en styregruppe, får ansvaret for at udvikle og drive det nye intranet. Samtidig er der blevet nedsat en redaktionel arbejdsgruppe, hvor Landsforeningen også er solidt repræsenteret. Redaktøren skal sammen med den redaktionelle enhed blandt andet koordinere med de mange bidragsydere og sikre, at brugerne bliver ved med at være i fokus.

Intranettet er efter planen klar til brug i 2023, og det er målet at det nye intranet bliver en permanent løsning med fast finansiering.

Informationssikkerhed

Nyt regelsæt giver menighedsrådets formand det lokale ansvar for informationssikkerheden.

På baggrund af et udvalgsarbejde, som vi i Landsforeningen har deltaget i, udsendte Kirkeministeriet i slutningen af 2021 et nyt cirkulære om informationssikkerhed samt en revideret informationssikkerhedspolitik i folkekirken.

Menighedsrådene skal som andre myndigheder og organisationer sikre god adfærd på nettet og have en ansvarlig behandling af data og personfølsomme oplysninger – også når der håndteres papirdokumenter. Det guider de nye retningslinjer til.

For menighedsrådene er den væsentligste ændring, at ansvaret for informationssikkerhed nu bliver placeret hos menighedsrådets formand. Der skelnes dog mellem opgaver, som vedrører præstens arbejdsområder, og som præsten er ansvarlig for, og menighedsrådets it-anvendelse, som menighedsrådets formand er ansvarlig for.

I forbindelse med det nye regelsæt er der fra Landsforeningens side lavet en guide til menighedsrådene, der giver et overblik over den nye opgave og undervist i emnet på webinarer.

Adfærdskodeks er godkendt

Kodeks til menighedsrådene om håndtering af personoplysninger.

Landsforeningen har i samarbejde med Kirkeministeriet og med bistand fra Kammeradvokaten siden 2018 arbejdet på at udforme et adfærdskodeks for behandling af personoplysninger i sogneplejen. Datatilsynet har i 2021 godkendt adfærdskodekset. Kodekset er det første af sin art i Danmark efter den nye databeskyttelsesforordning trådte i kraft i 2018.

Kodekset "Adfærdskodeks for menighedsråds behandling af personoplysninger som led i sognepleje" kan fungere som et værktøj for menighedsrådene. Kodekset informerer om retningslinjer for, hvordan menighedsrådene kan håndtere personoplysninger med aktiviteter for sognet og dets beboere. Det

sker ved at angive, hvordan man i specifikke type-tilfælde skal håndtere behandlingen af personoplysninger, og på den måde kan kodekset medvirke til at sikre korrekt anvendelse af databeskyttelseslovgivningens regler.

Det er frivilligt for menighedsrådene at tilslutte sig kodekset og dermed forpligte sig til at overholde retningslinjerne. Det anbefaler vi, at menighedsrådene gør. Ud over, at kodekset er med til at sikre korrekt anvendelse af persondataforordningens regler, kan man, ved at tilslutte sig, vise omverdenen, at man lever op til sine forpligtelser efter forordningen. Fra Landsforeningens side har vi yderligere suppleret med vejledninger og webinarer om GDPR.

Rollefordeling

Aftalen om rollefordelingen, som Landsforeningen har været med i siden 2011, er ikke længere gældende. Men menighedsrådene kan stadig få den hjælp, de har brug for.

Stiftsanalysen 2017 pegede på at antallet af aktører, der rådgiver menighedsrådene, giver risiko for opgaveoverlap. Derfor inviterede Kirkeministeriet Landsforeningen til sammen med biskopperne, stifterne, provsterne og ministeriet selv at deltage i en Rollefordelingsgruppe. Gruppen skulle evaluere den eksisterende aftale "Opgave og rollefordeling mellem provstiudvalg, stiftsadministrationer, Landsforeningen af Menighedsråd og Kirkeministeriet" fra 2011. Endvidere var der en opgave i at drøfte eventuelle justeringer og samarbejdsmuligheder om rollefordelingen.

Konklusionen på gruppens arbejde blev til en indstilling til ministeren om, at aftalen om rollefordeling ikke videreføres og heller ikke erstattes af en ny aftale. Ministeren har godkendt indstillingen.

Vi havde i Landsforeningen gerne set, at aftalen var blevet fornyet. Vi ser det som vores opgave at sikre,

at vores medlemmer understøttes bedst muligt i opgaveløsningen, og at de oplever det så enkelt og lidt bureaukratisk som muligt at få rådgivning og vejledning. Det kunne vi have opnået med en ny aftale, der samtidig kunne sikre en hensigtsmæssig anvendelse af ressourcerne ud fra kriterier som kompetencer, antal af sager, ens serviceniveau og behov for interesse- og partsvaretagelse.

Som en konsekvens af aftalens ophør har vi besluttet, at vores sekretariat nu besvarer alle henvendelser om arbejdsgiverspørgsmål, ligesom vi også rådgiver bredt inden for de offentligretlige regler herunder menighedsrådsloven og kirkelig lovgivning i øvrigt. Der er dog fortsat visse opgaver som mest hensigtsmæssigt placeres hos andre aktører, og aftale eller ej, så hjælper vi som hidtil vores medlemmer med at finde ud af, hvor man skal søge råd og vejledning, når behovet opstår.

Provstierne

- Drift og vedligeholdelse af bygninger og kirkegårde
- Sager om bygninger og nye anlæg
- Tilsyn med budget og regnskab
- Rådgiver om økonomiske rammer/rådets økonomi
- Rådgiver om samarbejde ml. menighedsråd inden for provstiet

Du kan altid få hjælp på **8732 2133**

Landsforeningen af Menighedsråd

- Medlemsorganisation
- Rådgiver bredt
- Partsvaretagelse
- Vejleder om samarbejde med andre menighedsråd
- Bistår med regnskab og budgetlægning
- Kurser og uddannelser

Stifterne

- Rådgiver bredt
- Deltager i samarbejde, samskabelse om inspiration
- Rådgiver om brug af kirker og kirkegårde
- Inddrages i sager om ældre kirkers inventar og udsmykning
- Fører tilsyn med menighedsrådene og yder juridisk rådgivning
- Vejleder og understøtter administrativ proces ved valg af præst

Specialiserede rådgivere

- Særlige faglige spørgsmål
- Folkekirkens faste konsulenter
- Folkekirkens Arbejdsmiljørådgivning

Stiftscentrene

- Løser visse administrative opgaver på tværs af stifterne
- Stifternes Løncenter for Menighedsråd (SLM) (Ribe, Haderslev og Roskilde stifter)
- Forsikringsenheden (FE) (Helsingør og Københavns stifter)
- GIAS-centret – administration af gravstedaftaler (Viborg og Aarhus stifter)

Vigtige relationer og interessentkontakt

Vi har løbende kontakt til politikere, interessenter og samarbejdspartnere for at varetage medlemmernes interesser.

Arbejdet med at skabe og vedligeholde gode relationer til især Folketingets kirkeordførere er fortsat, og vi har blandt andet taget initiativ til en folkekirkelig temadag om "Folkekirkens rolle i og bidrag til samfundet" med Folketingets kirkeudvalg, der blev afholdt i september.

Vi tager løbende kontakt til ordførerne i forbindelse med konkrete sager og oplever stor interesse blandt politikerne, når vi informerer og argumenterer på vegne af menighedsrådene. Kirkeministeren og Kirkeministeriet har vi en god dialog med – også i de tilfælde, hvor interesserne er forskellige.

I den kommende tid inviterer vi os selv på besøg hos kirkeordførerne og klimaordførerne for at fortælle

mere om Landsforeningens arbejde og herunder projektet om grøn omstilling. Vi prioriterer tillidsfulde og personlige kontakter.

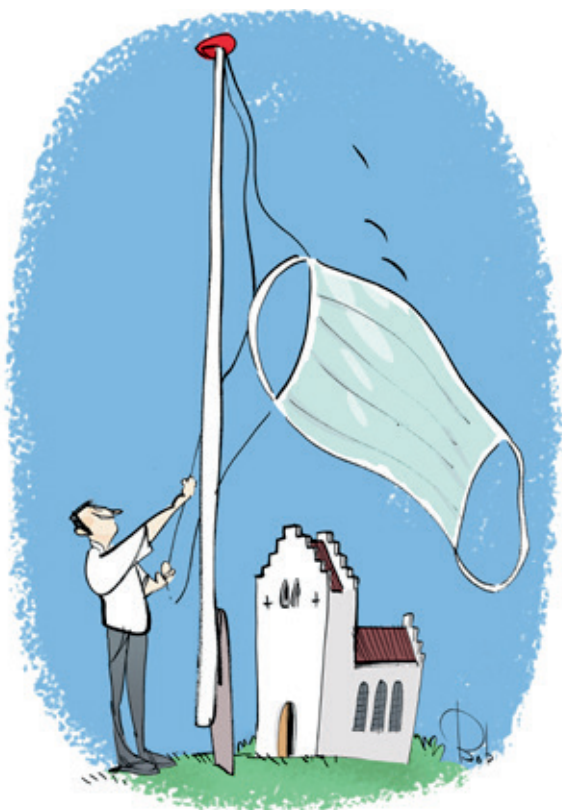
Det er ikke kun politikerne, vi styrker vores relationer til. Vi har genoptaget traditionen med halvårslige møder med Præsteforeningen og Provsteforeningen, og når det er relevant og praktisk muligt, henvender vi os sammen med biskopper, Provsteforeningen og Præsteforeningen til folketingspolitikere. Et konkret eksempel på, hvordan vi varetager menighedsrådenes interesser, er i forbindelse med biskoppernes liturgiproces, hvor vi har gjort vores synspunkter gældende i relevante fora.

Coronakrisen – håndtering og afslutning

Heller ikke det sidste år er gået upåvirket af corona. Smittetallene er skiftevis gået ned og op og har fået følgeskab af restriktioner, der har været lempet, fjernet, genindført, strammet og atter fjernet

Coronahåndtering har også i 2021 og 2022 været en udfordring for hele samfundet. For folkekirken og menighedsrådene har deltagerbegrænsning, hjemmearbejde og sygdom blandt medarbejdere gjort arbejdsvilkårene svære. De store udfordringer i året var genindførelse af deltagerbegrænsning, arealkrav og krav om fremvisning af coronapas blandt deltagerne.

Ved juletid var meget af samfundet lukket, men denne gang kunne vi glæde os over, at det var muligt at gennemføre julegudstjenester i kirkerne.

Vi genåbnede vores omfattende vidensområde om corona på hjemmesiden med nyheder og opdateret vejledning om corona-restriktioner i folkekirken, så medlemmerne kun skulle søge ét sted for korrekt og opdateret vejledning.

Med i folkekirkens taskforce

Vi har siden starten af coronakrisen været en del af folkekirkens taskforce og af sektorpartnerskab for folkekirken, der også omfatter de faglige organisationer. Her har vi arbejdet for og været optaget af, at folkekirken skal behandles som sammenlignelige sektorer, og at folkekirken ikke glemmes i de politiske forhandlinger. I taskforcen varetog vi menighedsrådenes interesser ved at have fokus på menighedsrådenes udfordringer og folkekirkens særlige forhold.

Fælles folkekirkeligt beredskab

Perioden med coronakrise har også lært os meget. Blandt andet har der manglet en beredskabsplan, og vi vil derfor arbejde for en mere struktureret tilgang til krisehåndtering. Allerede i 2020 tog vi i Landsforeningen tilløb til at oprette et fælles folkekirkeligt beredskab. Et kriseberedskab skal medvirke til, at folkekirken i størst muligt omfang, også under en krise, kan udøve sit virke, både som kirke og som samfundsmæssig aktør. Landsforeningen indgår derfor i en række drøftelser om emner med de øvrige folkekirkelige aktører.

Selvom den foregående vinter var der, hvor smittetallene for alvor tog fart, var det også her, at restriktionerne lidt efter lidt blev fjernet. Nu står vi her ved sommeren, alle restriktioner er væk, covid-19 anses ikke længere som en samfundskritiks sygdom, og på mange måder ligner hverdagen sig selv, som vi har kendt den indtil vinteren 2020.

Medlemsservice

Tættere på medlemmerne

Med nye tilbud, samarbejde og møder er vi rykket tættere på medlemmerne.

Virtuelle muligheder

Online tilbud fra Landsforeningen er kommet for at blive. Corona-tiden satte for alvor gang i onlinekurser, og selvom fysiske kurser igen er på programmet med god aktivitet, er webinarer blevet en fast del af Landsforeningens tilbud. Også introkurser gennemføres nu online, så den nyvalgte formand, kasserer eller kontaktperson bliver klædt på til opgaven fra første dag.

Onlineformatet startede som en nødvendighed, men har vist sig at understøtte vores mål om at nå bredt ud til vores medlemmer og med et større udvalg af emner, kan det enkelte menighedsrådsmedlem lettere få dækket sit behov for viden.

De virtuelle muligheder har også ført til, at der er blevet etableret et netværk for menighedsrådsmedlemmer under 35 år.

Medlemstilbud direkte i indbakken

Med medlemsstrategien, der blev behandlet på delegeretmøde i 2019, var målet blandt andet at styrke medlemskommunikationen ved at sende informationer direkte til det enkelte medlem. Invitationer og nyhedsbreve sendes nu direkte til medlemmerne, og fra 2022 sendes mails, der blandt andet tager højde for, hvilke roller medlemmerne har i menighedsrådet og hvor i landet, de bor.

Formandsmøder

Over 200 menighedsrådsformænd landet over deltog i formandsmøder hen over efteråret. Initiativet er en del af en strategi om at være mere synlige og komme i dialog med medlemmerne. Det blev til seks aftener med gode drøftelser, dialog og videndeling. Retningen for Landsforeningens politiske ar-

bejde er vedtaget på delegeretmøde, og initiativerne blev ved møderne drøftet direkte med de lokale formænd. Deltagernes evaluering af møderne var meget positiv. Særligt det at mødes med andre formænd blev vægtet højt. Vi har besluttet at arrangere otte formandsmøder i 2023.

Distriktsforenings-service

I efteråret 2021 fortsatte vi udviklingsarbejdet med nyvalgte distriktsforeningsbestyrelser. Første trin var kursusaftener for alle distriktsforeningsbestyrelser, der blev gennemført stiftsvis med fin opbakning. Hensigten var at introducere nye bestyrelser til arbejdet i en politisk interesseorganisation samt at erfaringsudveksle foreningerne imellem. Støtten til distriktsforeningerne er blevet styrket ved at inddrage flere sekretariatsmedarbejdere. Desuden er der udviklet nye materialer, der skal gøre arbejdet i distriktsforeningerne nemmere, for eksempel videoguide til medlemssystemet og en introduktion til interne foreningsemner såsom kontingent og foreningsårets gang.

Kursusudvikling

Kursussamarbejdet mellem distriktsforeningerne og Landsforeningen om fysiske kurser blev i 2021 ændret, så der nu er 15 kurser inden for kirkeliv, økonomi, arbejdsgiverområdet og menighedsrådsarbejdet generelt på programmet i 2022. Det betyder, at der kan tages meget større hensyn til de lokale behov, distriktsforeningerne oplever. I 2022 laver Landsforeningen sammen med udvalgte distriktsforeninger nogle særlige indsatser. Formålet er at støtte foreningerne i at inspirere menighedsrådsmedlemmerne med arrangementer og kurser.

Formandsuddannelse i 2023 og 2024

Landsforeningen søsætter i 2022 arbejdet med at udvikle en 3-dages formandsuddannelse. Målet er, at der i 2023 og 2024 skal uddannes op til 500 formænd. Med en uddannelse for menighedsrådsformænd i Danmark er visionen at styrke og fastholde det myndige lægfolks centrale rolle i folkekirken. Det sker gennem en grundig og skræddersyet uddannelse i, hvordan menighedsrådsarbejdet og ledelsesopgaven tilrettelægges lokalt, så den passer til den kirkelig sammenhæng, den skal fungere i. Herved vil menighedsrådene nu og i fremtiden skabe de bedst mulige rammer for kirkens liv og vækst i Danmark. Borgfonden støtter projektet økonomisk.

Nyt fokuspunkt: Menighedsrådsvalg 2022 og 2024

Der er tilføjet et nyt fokuspunkt til medlemsområdet, der handler om rekruttering til menighedsrådsvalg. 179 sogne har i 2022 menighedsrådsvalg, og

som noget nyt har vi haft mulighed for at kunne kontakte menighedsråd med 2-årig valgperiode direkte. De har modtaget information om valgdatoer og tilbud om webinarer om fx orienteringsmøde og afholdelse af valgforsamling.

Forberedelserne til valget i 2024 er ved at tage form. Arbejdet forberedes, så menighedsrådene i foråret 2023 kan gå i gang med at engagere næste generation af potentielle menighedsrådsmedlemmer i det kirkelige arbejde.

Liv og vækst

Folkekirkens liturgi

Vores mål er at sikre, at lægfolket i højere grad inddrages og får medindflydelse på folkekirkens liturgi. Det arbejder vi på med udgangspunkt i biskoppernes beslutning om rammen for 2020'ernes liturgiarbejde.

Biskopperne begyndte i 2016 deres udredningsarbejde i forhold til liturgi. Og på delegeretmøde i 2020 fik vi opbakning til at engagere os i det videre arbejde med liturgispørgsmålet på vegne af menighedsrådene.

Siden har vi fulgt arbejdet nøje og bidraget med vores input for at få så stærkt et fundament for det videre liturgiarbejde som muligt.

Afsæt i biskoppernes beslutning

I november 2021 holdt biskopperne en liturgikonference, hvor de præsenterede deres udkast til, hvordan folkekirken kan udvikle og understøtte liturgiarbejdet. Den overordnede ramme var et ønske om at bevare 1992-ordningen og en række forslag til det fremadrettede arbejde med liturgi i folkekirken.

Vi deltog aktivt i konferencen og lagde særligt vægt på, at lægfolk og menighedsrådsmedlemmer skal inddrages i det fortsatte arbejde med folkekirkens ritualer.

På baggrund af konferencen besluttede biskopperne i januar en ramme for arbejdet med folkekirkens liturgi i 2020'erne:

1. Etablering af et Liturgisk Forum
2. Nedsættelse af arbejdsgrupper til forberedelse af: - En fornyet højmessevejledning - Et nyt alterbogstillæg ("Tillæg til Alterbogen II") - En liturgisk vejledning.
3. Nedsættelse af en arbejdsgruppe, der skal forberede en revision af 2. tekstrække.
4. Udarbejdelse af en redegørelse for det liturgiske tilsyn.

5. Anmodning til Kirkeministeriet om nedsættelse af henholdsvis en dåbskommission og en nadverkommission.

Generelt bakker vi op om biskoppernes beslutning. Herunder den foreslåede nadverkommission, forudsat, at det ikke går ud over dåbskommissionen.

Liturgisk forum

I 2020 fik vi opbakning på delegeretmøde til at støtte et forslag fra biskopperne om et liturgisk center, der skulle understøtte det liturgiske arbejde i folkekirken. Centeret skulle give rum for fælles refleksion og mulighed for, at både læge og gejstlige

kunne drøfte, udvikle, indsamle og dele erfaringer om liturgisk arbejde i folkekirken.

Centeret er i biskoppernes beslutning blevet til et liturgisk forum, og det støtter vi. Men vi har understreget, at det ikke alene må blive et fagligt miljø. Det skal være liturgisk forums opgave at formidle til menighedsrådene, for det er vores mål, at arbejdsprocessen ligger hos det enkelte menighedsråd, så det liturgiske arbejde kommer til at styrke kirkernes liv. Derfor skal menighedsrådene klædes på til den opgave.

Det er foreslået, at det liturgiske forum forankres i kirkemusikskolerne og Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter. Det giver ikke direkte kontakt til alle faggrupper, men en bred forankring i folkekirken. Det lægger vi vægt på, fordi det baner vejen for, at liturgiarbejdet bliver mere lokalt.

Det har vi fokus på

Der er lagt op til, at arbejdsgrupperne for fornyet højmessevejledning og liturgisk vejledning samt tillæg til Alterbogen forankres i Liturgisk Forum, når det træder i kraft. Derfor har bestyrelsen koncentreret en stor del af arbejdet omkring Liturgisk Forum. Det er besluttet, at vi arbejder for, at:

- Et medlem af Landsforeningens bestyrelse udpeges til den arbejdsgruppe, som i 2022 skal udarbejde kommissorium for Liturgisk Forum.
- Landsforeningen får en permanent plads i Liturgisk Forum.
- Den strategiske forankring af det liturgiske forum præciseres - herunder fokus på at sikre en fælles ledelsesmæssig forankring af medarbejderne.

- Der sikres ressourcer til formidling.
- Fokus på interessentkontakt.

Frem mod efteråret arbejder vi på at udforske den nuværende 1992-ordning, som biskopperne ønsker at bevare som grundlag for arbejdet med liturgi. Gudstjenesteordningen fra 1992 har et fast forløb og en fast ordlyd, men med mulighed for variation. Vi arbejder for, at der findes en god balance mellem, hvad der er fast, og hvad der kan tilpasses lokalt.

Biskoppernes beslutning om Liturgisk Forum

Liturgisk Forum nedsættes foreløbig for en 8-årig periode. Et kommissorium fastlægger procedurer, opdrag, processer og status for Liturgisk Forum. Kommissoriet udarbejdes i løbet af 2022 af en bredt sammensat arbejdsgruppe og forventes vedtaget på bispemødet i januar 2023.

Det opfattes som en forudsætning for arbejdet, at der er: "Kontakt til såvel universiteterne og konservatorierne som de øvrige uddannelsesinstitutioner, til Landsforeningen af Menighedsråd og folkekirken øvrige interessenter."

Uddrag fra 'biskoppernes beslutning om arbejdet med liturgi 6. januar 2022'

Migrantmenigheder

Ambitionen er en bred folkekirke, derfor er der fokus på åbenhed over for kristne migranter.

I efteråret traf vi i bestyrelsen en beslutning om at arbejde med migrantmenigheder som et særligt fokusområde i løbet af de kommende år. Vi ser et behov i mange sogne for at understøtte migrantarbejdet, og på den baggrund har vi arbejdet på at formulere vores ambition på området og planlagt de første initiativer.

Aktualiseringen af at arbejde med migrantmenigheder er blevet yderligere forstærket efter Ruslands invasion af Ukraine i slutningen af februar.

En bred folkekirke

Udgangspunktet for vores ambition er et ønske om at understøtte en folkekirke, som også i fremtiden er en bred folkekirke. Det skal vi gøre ved at være åbne og inddrage kristne migranter. Folkekirken har tidligere optaget indvandrergrupper og kirkelige bevægelser, og det skal vi lade os inspirere af.

Vores udgangspunkt er også, at teologiske og kulturelle forskelle kan berige samtale og inddragelse.

Kortlægning er første skridt

Første skridt i arbejdet er en kortlægning af de igangværende folkekirkelige aktiviteter, som har til formål at inddrage kristne migranter. Landsforeningen står for udsendelse af lokal statistik med overblik over hvor mange migranter, der er bosiddende i de enkelte sogne.

Også workshopen på årsmødet om lokalt migrantarbejde er et af de initiativer, vi fra bestyrelsens side har prioriteret for at sætte fokus på emnet og hjælpe menighedsråd i gang med at arbejde med migrantmenigheder.

Projekt Lad os tale om tro

Nyt samarbejde om samtalekoncept

Bestyrelsen har valgt at indgå i et samarbejde om at skabe et nyt samtalekoncept, der skal styrke samtalen om tro. Det sker i samarbejde med en bred kreds af partnere inden for og uden for folkekirken. Materialet, der skal udarbejdes, ses blandt andet

som et muligt arbejdsredskab for menighedsråd og vil kunne bruges i samtale både on- og offline i forskellige sammenhænge, for eksempel i rekrutteringen af kandidater til menighedsråd.

Personale

Forhandlingsret - vi er i gang med det politiske arbejde

På baggrund af beslutninger truffet på delegeretmøder, har bestyrelsen i en årrække arbejdet henimod at overtage forhandlingsretten i forbindelse med indgåelse af overenskomster og aftaler, som vedrører menighedsrådenes ansatte.

Delegeretmøde 2021 støttede bestyrelsens oplæg om at indlede forhandlinger med relevante ministre m.fl. for at opnå politisk opbakning til, at der skabes hjemmel til, at skatteministeren kan delegerere retten til at forhandle og indgå aftaler med de forhandlingsberettigede central-/faglige organisationer til Landsforeningen, som repræsentant for menighedsrådene. Delegeretmødet støttede også, at der i forbindelse med delegationen af forhandlingsretten skabes hjemmel til oprettelse af Folkekirkens Lønningsnævn. (Se infoboks).

Vi har som led i den politiske proces haft foretræde for Folketingets Kirkeudvalg. Her fremlagde vi vores ønske om at få forhandlingsretten og argumenterne herfor. Siden har vi, på baggrund af de spørgsmål udvalgets medlemmer stillede, udarbejdet supplerende materialer til Kirkeudvalgets medlemmer og andre relevante politikere i form af et notat, hvor vi nærmere redegør for vores synspunkter.

Som et resultat af foretrædet har Kirkeudvalget haft Kirkeministeren i samråd, hvor hun blev bedt om at redegøre for, om hun ser muligheder for at Landsforeningen får større indflydelse på forhandlingerne af overenskomster.

Udover ovenstående har vi som ny bestyrelse arbejdet med strategien for arbejdsgiverorganisationen og har besluttet at igangsætte en række nye initiativer.

Lønningsnævnet skal fastlægge arbejdsgiverstrategien og mandatet for folkekirkens overenskomstforhandlinger. Lønningsnævnet skal sammensættes af repræsentanter fra Skatteministeriet [Medarbejder – og Kompetencestyrelsen], Kirkeministeriet og Landsforeningen. Med Skatteministeriets [Medarbejder- og Kompetencestyrelsen] repræsentationer i nævnet sikres sammenhæng til det øvrige offentlige arbejdsmarked. Når vi foreslår, at Kirkeministeriet skal repræsenteres i lønningsnævnet, skyldes det, at vi finder det vigtigt at bevare en tæt tilknytning til ministeriet i spørgsmål om løn- og ansættelsesvilkår for folkekirkens ansatte.

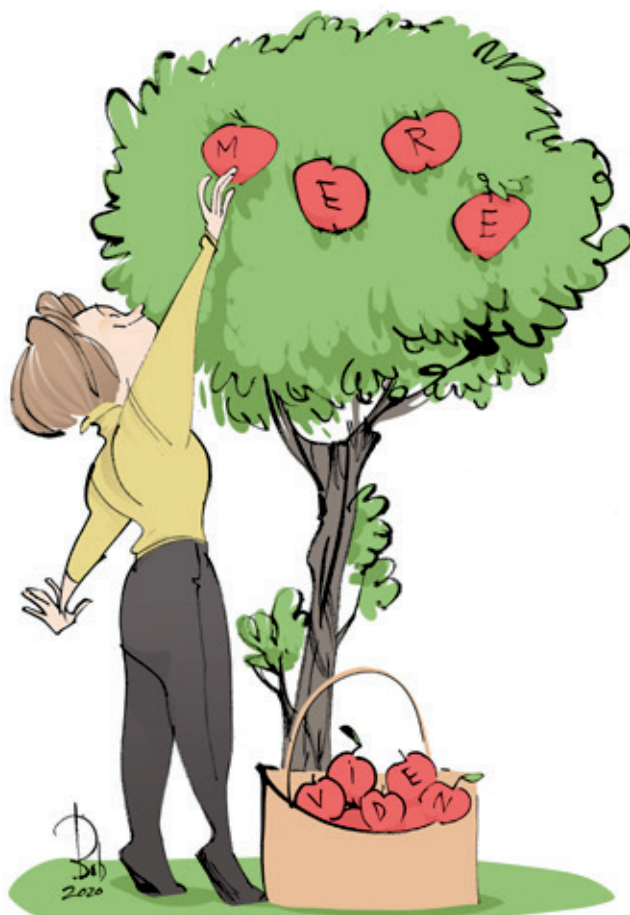
Læs teologi og bliv præst – rekruttering og fastholdelse af præster i folkekirken

Vi skal sikre, at vi fortsat kan rekruttere til og fastholde præster i folkekirken.

Vi søgte og fik, i samarbejde med Præsteforeningen og støttet af biskopperne, midler i Fællesfonden til projektet "Læs teologi og bliv præst – rekruttering og fastholdelse af præster i folkekirken". Formålet med projektet er at skabe interesse for teologistudiet, at øge kendskabet til folkekirken og arbejdet som præst med henblik på at kunne rekruttere studerende til uddannelsen og også at kunne fastholde præster i embeder.

Landsforeningen har formandsposten i styregruppen, hvor også biskopperne, Provsteforeningen og Præsteforeningen og arbejdsgruppen "Bliv Præst" er repræsenteret.

Der er ansat en projektleder pr. 1. november 2021 og arbejdet er i fuld gang i form af fortsat deltagelse i studiemesser, kortlægning af allerede eksisterende initiativer og igangsætning af nye initiativer, herunder kontakter til studerende og universiteter.

Kontaktpersonen er vigtig, når vi taler om attraktive folkekirkelige arbejdspladser

Som menighedsrådenes arbejdsgiverorganisation tager vi ansvar for at medvirke til at skabe attraktive og gode lokale arbejdspladser.

Det gør vi ved såvel på politisk som på sekretariatsmæssigt niveau at øve indflydelse på arbejdsgiverområdet, når vi er med ved overenskomstforhandlingerne og deltager i arbejdet med udvikling af områder som blandt andet uddannelse og arbejdsmiljø i samarbejde med de faglige organisationer. Vi gør det også, når vi holder kurser og uddannelser for kontaktpersoner og ansatte ledere og ikke mindst, når vi rådgiver og vejleder vores medlemmer i arbejdsgiverspørgsmål.

Sidste år satte vi et særligt fokus på kontaktpersonen, og det fokus fastholder vi, for kontaktpersonen spiller en helt central rolle i menighedsrådets funktion som arbejdsgiver for medarbejderne ved den lokale kirke og kirkegård. Det er kontaktpersonen, der på menighedsrådets vegne har ansvaret for medarbej-

berdernes opgavevaretagelse, trivsel og relation til menighedsrådet. Vores nyhedsbrev for kontaktpersoner, som er blevet godt taget i mod, fortsætter vi også med.

Vi har igen i efteråret 2021 afholdt Folkekirkens Lederuddannelse for kontaktpersoner, og vi har udbudt den igen i foråret 2022 og udbyder den igen i efteråret 2022.

Som noget nyt har vi udbudt en webinarække i 2022, hvor vi tager fat på nogle af de emner, som er relevante for kontaktpersonen at have kendskab til. Vi arbejder også hele tiden med at udvikle værktøjer og redskaber, som kan medvirke til at gøre arbejdet som menighedsråd og kontaktperson enklere.

Kompetente medarbejdere giver gode forudsætninger for at være kirke

Som arbejdsgiver har menighedsrådene en interesse i at have kompetente medarbejdere i forhold til de opgaver, de skal varetage.

Med kompetente medarbejdere har man bedre mulighed for at være kirke, ligesom medarbejderne har de bedst mulige forudsætninger for at lykkes og trives i deres arbejde.

Der er altså en naturlig sammenhæng mellem menighedsrådets målsætninger og visioner og medarbejdernes kompetenceudvikling. Vi arbejder derfor, i samarbejde med de faglige organisationer, på at udvikle og sikre relevante uddannelser for folkekir-

kens medarbejdere. Det gælder både for de obligatoriske uddannelser og for de efteruddannelser, der målrettes menighedsrådenes ansatte.

Vi hører desværre fortsat fra de faglige organisationers side, at ikke alle nyansatte medarbejdere tilmeldes den obligatoriske uddannelse. Vi arbejder sammen med de faglige organisationer på at løse problematikken ved, at vi hver især gør vores medlemmer opmærksomme på den.

Arbejds miljø og folkekirken

Visse dele af pressen har i det seneste år haft et særligt fokus på arbejdsmiljøet i folkekirken.

Der er næppe nogen i folkekirken, der ikke har hørt om en gruppe præsters erklæring "Vi vil bryde tavsheden".

Vi ser erklæringen som en opfordring til, at vi i folkekirken tager de problemstillinger op, som præsterne peger på vedrørende arbejdsmiljøet. De arbejdsmiljømæssige udfordringer og dermed også løsningerne berører ud over præsterne også de øvrige ansatte og menighedsrådene. Vi skal derfor i fællesskab arbejde på en løsning med udfordringerne i folkekirken.

Folkekirkens Arbejds miljøråd og Folkekirkens Arbejds miljørådgivning skal spille en helt central rolle også i samarbejde med ministeriets arbejdsgruppe om præsters arbejdsmiljø. Vi er repræsenteret i disse organer og medvirker derigennem til at fastholde fokus på forebyggende indsatser i forhold til at sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø i folkekirken.

Uanset disse organers vigtige rolle i løsningen af udfordringerne med arbejdsmiljøet i folkekirken, skal arbejdsgivere og ansatte også løbende have drøftelser og dialoger med hinanden om problemstillingerne, når der er lejlighed til det.

I bestyrelsen overvejer vi måder, hvorpå vi kan sikre et godt arbejdsmiljø. En vej kunne være, at man på de enkelte arbejdspladser jævnligt har en samlet drøftelse af arbejdsmiljøet, frem for som udgangspunktet er i dag, at drøftelser finder sted i grupper afhængigt af, hvem der er ansættelsesmyndighed.

I april mødtes vi med Kirkeministeren for at diskutere folkekirkens arbejdsmiljø.

Der er søgt en bevilling til en ny trivselsundersøgelse af arbejdsmiljøet i folkekirken for gejstlige og øvrige ansatte. Landsforeningen støtter, at der bliver lavet en ny undersøgelse og har skubbet på for at få undersøgelsen i gang.

Fælles grundlag for at forebygge og håndtere seksuelle krænkelser i folkekirken

Vi skal også i folkekirken være i stand til at forebygge og håndtere seksuelle krænkelser, når de er der. Foranlediget af MeToo debatten tog vi emnet op i Folkekirkens Arbejds miljøråd, og resultatet er et fælles grundlag i folkekirken til at forebygge og håndtere seksuelle krænkelser, som består af "Vejledning om håndtering af seksuel chikane og krænkende handlinger på de folkekirkelige ar-

bejdspladser", "Procesvejledning – seksuel chikane" og "Dialog til omgangstone". Der er altså nu skabt et godt grundlag for at kunne forebygge og håndtere seksuelle krænkelser, som der er enighed om mellem de faglige organisationer og arbejdsgiverrepræsentanterne i folkekirken.

Folkekirkens Arbejdsmiljørådgivning er nu permanent
2022 blev året, hvor Folkekirkens Arbejdsmiljørådgivning, der i daglig tale går under navnet FAR, blev permanent.

FAR har i de seneste fem år været etableret på forsøgsbasis. I perioden er der indsamlet mange vigtige erfaringer, som også har vist, at der er behov for branchespecifik arbejdsmiljørådgivning inden for folkekirkens område. FAR arbejder med forebyggende indsatser og løsninger af konkrete problemstillinger vedrørende arbejdsmiljøet på folkekirkens arbejdspladser. Det koster ikke noget at ringe til FAR og få rådgivning. Men har man behov for bistand til at løse arbejdsmiljømæssige udfordringer, som kræver at konsulenterne fra FAR kommer ud til jer, skal der betales for ydelsen.

Struktur

Folkekirkens tilstedeværelse

En ny undersøgelse af folkekirkens ressourcefordeling har dannet grundlag for bestyrelsens arbejde med folkekirkens tilstedeværelse.

Vi vil i bestyrelsen have fokus på folkekirkens tilstedeværelse i hele landet og på de mange forskellige måder, som folkekirken kan være og er til stede og også på de store forskelle, der er på tværs af landet.

Ny undersøgelse

Vi er opmærksomme på, at økonomiske og demografiske forandringer udfordrer folkekirkens strukturer i disse år og på sigt vil føre til øget behov for udligning. På anmodning fra den tidligere bestyrelse har sekretariatet udarbejdet en undersøgelse af folkekirkens ressourcefordeling. Undersøgelsens formål var at sætte gang i en folkekirkelig debat om ressourcefordelingens betydning for folkekirkens mulighed for at være til stede i hele landet. Og undersøgelsen har efterfølgende dannet et arbejdsmæssigt udgangspunkt for bestyrelsens arbejde med folkekirkens tilstedeværelse.

Tilstedeværelse på dagsordenen

Det har været bestyrelsens mål at tale om tilstedeværelse mange steder med mange forskellige interesser. I løbet af efteråret 2021 blev der holdt en række formandsmøder rundt om i landet. Her var folkekirkens tilstedeværelse på dagsordenen. Der blev på møderne uddelt samtalekort med spørgsmål

om kirkens tilstedeværelse til deltagerne. De havde til formål at få deltagerne til at reflektere over, hvordan folkekirken fremadrettet skal forsøge at være til stede og være en inspiration til at få samtalerne i gang rundt om i landets menighedsråd.

Fx var et af spørgsmålene: *Hvilken betydning har præsten for folkekirkens tilstedeværelse lokalt?* Det førte til gode debatter og samtaler på alle formandsmøderne.

Samtalekortene handler om både lokale forhold og om folkekirken i sin helhed i forhold til tilstedeværelse, for netop at komme rundt om emnet så bredt som muligt.

Der er i løbet af året også blevet arbejdet med folkekirkens tilstedeværelse i samarbejde med flere af Landsforeningens samarbejdspartnere. Temaet om folkekirkens tilstedeværelse har også været prioriteret i Menighedsrådenes Blad og i nyhedsbreve for at skabe en bredere debat blandt menighedsrådsmedlemmerne og for at give inspiration til at arbejde videre med emnet ude lokalt. Til årsmødet er temaet også på dagsordenen, og vi ser frem til en spændende paneldebat og samtale i salen.

Lægfolkets indflydelse på Fællesfonden

Lægfolket skal have større indflydelse på de midler, som er opkrævet hos folkekirkens medlemmer.

På delegeretmødet 2021 var der opbakning til bestyrelsens indstilling om lægfolkets indflydelse på folkekirkens fælles økonomi, og bestyrelsen har arbejdet videre med emnet siden.

Lægfolkets indflydelse på Fællesfonden, der er folkekirkens fælles kasse til nationale udgifter, er en sag med en lang historik i Landsforeningen. På delegeretmødet 2021 holdt bestyrelsen et oplæg til diskussion om, hvem der skal have indflydelse på folkekirkens fælles økonomi i Fællesfonden. Der blev fremlagt et forslag til en mulig fremtidig model, som i hovedtræk handler om, at folkekirkens indflydelse på Fællesfonden bliver fastsat ved lov, og at den ud-

vikles, så folkekirken får et organ med repræsentanter for menighedsrådene.

Organ med beslutningskompetence

Landsforeningen ønsker, at der etableres et demokratisk sammensat organ med beslutningskompetence over Fællesfondens økonomi og over visse fælles folkekirkelige anliggender. Det er for bestyrelsen vigtigt, at de beslutninger, der træffes – og den prioritering, der sker af medlemmernes penge på alle niveauer i folkekirken – hviler på processer og beslutninger, som medlemmernes valgte repræsentanter har en høj grad af medansvar for.

Økonomi, bygninger og grøn omstilling

Folkekirkens Grønne Omstilling er kommet godt fra start

Det landsdækkende projekt Folkekirkens grønne omstilling er blevet en realitet.

I maj 2021 sendte en arbejdsgruppe om grøn omstilling i folkekirken en ansøgning til Fællesfonden om midler til at oprette en projektgruppe, en styregruppe og et dialogforum samt gennemføre en kortlægning af startpunktet som første fase af grøn omstilling i folkekirken. Ansøgningen blev til i et partnerskab mellem Kirkeministeriet, biskopperne, Provsteforeningen og Landsforeningen.

Arbejdet med den grønne omstilling startede op med en tillægsbevilling på 2 millioner kroner i sommeren 2021. I november fastlagde Kirkeministerens budgettet for 2022 for Folkekirkens Fællesfond. Her blev der givet tilsagn om en bevilling på 16,6 millioner kroner over en 4-årig periode til arbejdet med at fremme den grønne omstilling i folkekirken.

Plads i styregruppen

Landsforeningens bestyrelse er repræsenteret i projektets styregruppe. Styregruppen har i år ansat medarbejdere til projektgruppen, herunder en projektleder og to projektmedarbejdere. En af de første opgaver, teamet bag Folkekirkens Grønne Omstilling tog fat på, var inspirationskonferencen den 16. maj, som var et stort, landsdækkende møde mellem ansatte, frivillige, fageksperter og politikere. Projektet har også fået sin egen hjemmeside, folkekirkensgroenneomstilling.dk

En vigtig dagsorden

Den grønne omstilling er et vigtigt emne for menighedsrådene, det viser en rundspørge blandt menighedsrådsformænd, som Menighedsrådenes Blad lavede i efteråret. Desuden har der fra projek-

tets start været stor interesse og efterspørgsel på grønne idéer.

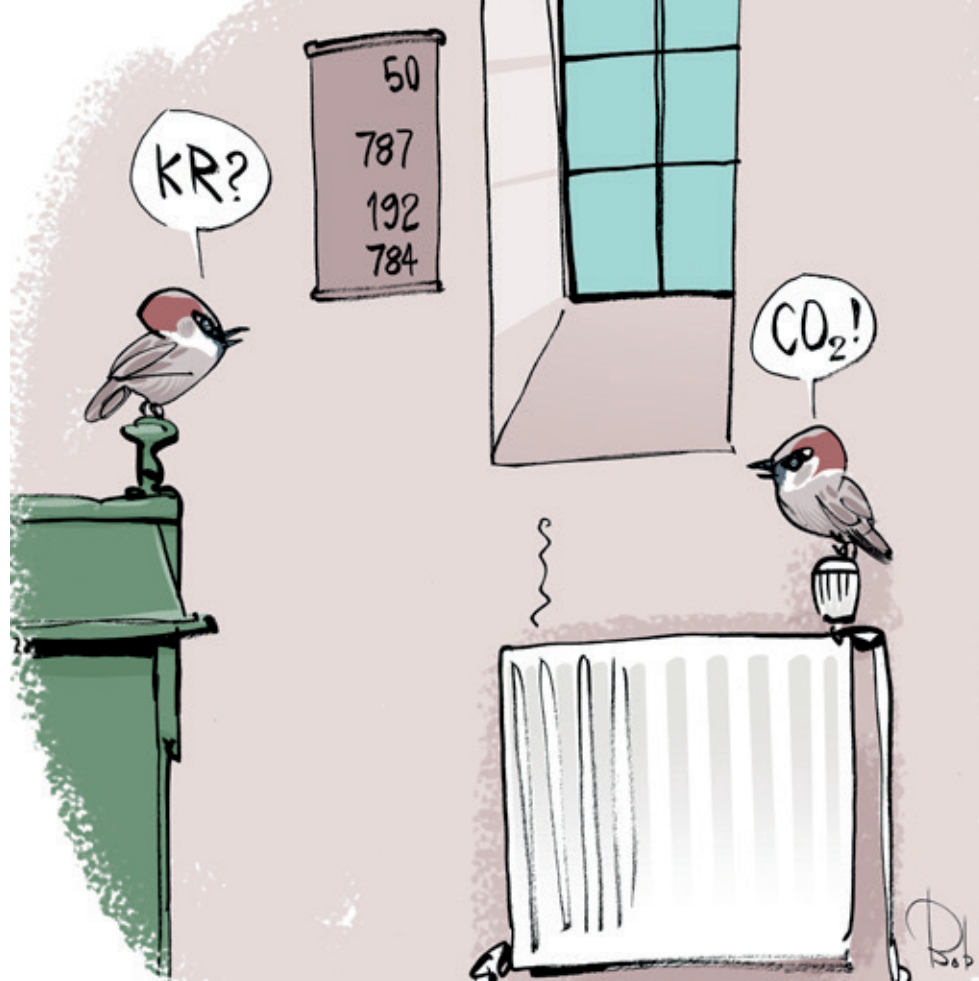
Grøn omstilling har også fyldt på vores medlemsmøder i år, blandt andet på formandsmøderne, der blev holdt rundt om i landet i efteråret. Her var grøn omstilling på dagsordenen, og der var gode debatter og spørgsmål. Også på provstiudvalgskonferencen senere i år er den grønne omstilling på programmet.

Målsætninger for projektet

I fællesskab med biskopperne, Provsteforeningen og Kirkeministeriet har Landsforeningen formuleret fem målsætninger, som danner udgangspunkt for det folkekirkelige bidrag til den grønne omstilling:

- Klima- og miljøeffekterne af folkekirkens jorder, inklusive kirkegårde, skal forbedres
- CO₂-udledningen fra energiforbruget i folkekirkens bygninger skal reduceres
- Klima- og miljøeffekterne af folkekirkens affald skal forbedres
- Klima- og miljøeffekterne ved indkøb og transport i folkekirken skal forbedres
- Folkekirkens arbejde med den grønne omstilling skal inspirere det omgivende samfund.

Folkekirkens forsikringsordning

Indstilling om forsikringsbidrag er godkendt.

Folkekirken har en fælles solidarisk forsikringsordning for alle menighedsråd, provstiudvalg, samarbejder, stifter og øvrige fællesfondsinstitutioner. Forsikringsordningen finansieres ved opkrævning af bidrag fra menighedsråd og Fællesfondens institutioner.

I de seneste år er forsikringsreserven blevet stor, da der ikke er brugt så meget på forsikringsskader som antaget. Det har medført, at der har været uhenigtsmæssige variationer i det opkrævede forsikringsbidrag. Der har derfor været behov for en ændring, således at forsikringsbidragene bliver mere ensartede fra år til år.

Indstilling fra arbejdsgruppe

Kirkeministeriet har nedsat en arbejdsgruppe, som Landsforeningen deltager i. Arbejdsgruppen er

kommet med en indstilling om forsikringsbidragets størrelse. Indstillingen, der har til hensigt at give mere ensartede forsikringsbidrag år for år, blev godkendt.

Essensen i arbejdsgruppens arbejde er:

- Forsikringsbidraget skal være nogenlunde konstant.
- Forsikringsbidraget udgør et gennemsnit for skadesudgifter for de seneste 10 år.
- Forsikringsreserven skal være reguleret til et gennemsnitligt skadesår set over de seneste 10 år.
- Reguleringen af forsikringsreserven sker inden for et spænd, så den kan svinge mellem +20 % og -10 % af det gennemsnitlige skadesår.
- Reguleringen skal ske inden for 3 år, første gang i 2024.

Organisation

Landsforeningens bestyrelse er organiseret i et forretningsudvalg, fire politiske udvalg, der tilsammen dækker de sagsområder, som menighedsrådene varetager og et udvalg med fokus på medlemservice.

Forretningsudvalget

Søren Abildgaard (formand), Carsten Bøgh Pedersen, Inge Kjær Andersen, Jørgen Samsing Bendixen, Peter Hundebøll og Margrethe Winther-Nielsen. Forretningsudvalget arbejder koordinerende og dagordenssættende med henblik på at støtte menighedsrådene i administrative og kirkelige handlinger.

- Rejser temaer i bestyrelsen
- Igangsætter forberedende udvalgsarbejde

Forretningsudvalget forestår Landsforeningens økonomi og Landsforeningens sekretariat, herunder:

- Budgetlægning, budgetopfølgning og regnskabsaflæggelse
- Forberedelse af bestyrelsens møder
- Ledelse af foreningen mellem bestyrelsesmøderne
- Landsforeningens vedtægter
- Landsforeningens kommunikationsstrategi
- Digitalisering
- Indstilling af forslag til bestyrelsens konstituering

Strukturudvalget

Anton Pihl (formand), Karen J. Klint, Karin Skouboe, Eva Holmegaard Larsen og Jørgen Samsing Bendixen.

- Sogne-, pastorats-, provsti- og stiftsstruktur
- Folkekirkens tilstedeværelse
- De demokratiske organer på alle niveauer, deres opgaver og beføjelser
- Den gejstlige struktur på alle niveauer
- Folkekirkens og menighedsrådenes forhold til staten, herunder minister, departement og borgerlige myndigheder
- Fællesfonden og principielle spørgsmål om folkekirkens økonomi

- Styrelse og strukturering af folkekirkens fælles opgaver.

Udvalget for økonomi, bygninger og grøn omstilling

Hans-Henrik Nielsen (formand), Tom Ebbe Jakobsen, Iben Tolstrup og Margrethe Winther-Nielsen.

- Økonomi på sogneniveau, herunder kirkekassens budget og regnskab
- Provstiernes økonomi, budgetprocedurer og budgetsamråd
- Kirkeskatteopkrævning
- Folkekirkens bidrag til den grønne omstilling
- Løb, salg og forpagtning af fast ejendom
- Anlægsopgaver, herunder projektering og finansiering
- Tjenesteboligforhold
- Drift af kirkens bygninger, kirkegårde og krematorier
- Forsikringsforhold

Personaleudvalget

Inge Kjær Andersen (formand), Ulla Thorbjørn Hansen, Susanne Møller og Doris Krarup Mogensen.

- Løn- og ansættelsesforhold for menighedsrådenes personale
- Uddannelse af menighedsrådets personale
- Ansættelse af præster og deres ansættelsesvilkår
- Samarbejde og arbejdsmiljø for menighedsrådets personale og præster
- Udvikling af Landsforeningen som arbejdsgiverorganisation

Liv og vækst-udvalget

Bodil Therkelsen (formand), Frede Hansen, Mona Østergaard Klit, Per Damgaard Pedersen og Peter Hundebøll.

- Kirkelig betjening af folkekirkens medlemmer
- Brug af kirker
- Liturgi, ritualer og kirkemusik
- Menighedens liv og vækst
- Lokalt målsætningsarbejde, strategi og organisering
- Udvikling af kirkegårde og sammenhæng med det kirkelige arbejde
- Samvirket mellem præst og valgte menighedsrådsmedlemmer om de administrative og de kirkelige anliggender
- Udvikling af Landsforeningen som bred kirkelig organisation

Medlemsudvalget

Doris Krarup Mogensen (formand), Carsten Bøgh Pedersen, Tom Ebbe Jakobsen. Karen J. Klint og Frede Hansen.

- Medlemsstrategi herunder medlemsmøder/ årsmøde
- Servicestrategi herunder markedsføring og udvikling af ydelser med udgangspunkt i menighedsrådenes behov
- Kursusstrategi herunder årlig fastlæggelse af kontingentfinansierede tilbud samt udbud af kursuskatalog

Eksterne repræsentationer

En del af Landsforeningens interessevaretagelse sker gennem aktivt arbejde i en række bestyrelser, arbejdsgrupper, udvalg m.v. i folkekirken. Her varetager vi menighedsrådenes interesser og arbejder for at menighedsrådenes perspektiv altid indgår i arbejdet i de pågældende organisationer og organer. Bestyrelsen formulerer konkrete mål for sit engagement i de enkelte organer.

Vi er blandt andet repræsenteret i:

- Bestyrelsen for Folkekirkens Arbejdsmiljørådgivning (FAR) ved Inge Kjær Andersen
- Styregruppe for folkekirkens Grønne Omstilling ved Margrethe Winther-Nielsen
- Bestyrelsen for folkekirken.dk ved Karin Skouboe og Karen J. Klint
- Styregruppen for folkekirkens nye intranet ved Inge Kjær Andersen og Elisabeth Jensen
- Budgetfølgegruppen vedr. Fællesfondens drift ved Søren Abildgaard
- IT-følgegruppen ved Inge Kjær Andersen

Find en liste over de øvrige bestyrelser, udvalg, arbejdsgrupper og andet, vi er repræsenteret i på vores hjemmeside www.menighedsraad.dk

Den solidariske folkekirke

Økonomien er en af de vigtigste forudsætninger for, at folkekirken kan være til stede. I disse år er der kommet mere fokus på, at menighedsrådenes økonomiske vilkår er meget forskellige på tværs af landet. Og udviklingen går den forkerte vej. I hvor høj grad skal folkekirken i hele landet løfte denne opgave som et fælles ansvar?

Folkekirken er til stede i hele landet og på mange forskellige måder og over for mange forskellige målgrupper. I disse år kommer der nye opgaver til, og det forventes, at folkekirken er til stede på nye måder. Fra mange sider er der høje forventninger til folkekirken.

En af de vigtigste forudsætninger for folkekirkens tilstedeværelse er økonomien.

I menighedsrådene vil vi gerne have råd til det hele: Løn og pension til medarbejderne, kirkelige aktiviteter, bygningsvedligeholdelse, kirkegårdsdrift, kommunikation, IT, uddannelse og meget mere. Folkekirkens medlemmer kan have en forventning om at have adgang til nogenlunde de samme tilbud i alle dele af landet. Sådan er det også på fx skole- og sundhedsområdet.

Kirkeskat og omfordeling

Det økonomiske grundlag for folkekirkens muligheder lokalt skabes af den kirkelige ligning inden for ligningsområdet, som typisk er sammenfaldende med provstiet. Det er medlemmerne af folkekirken, som via kirkeskatten finansierer folkekirkens tilstedeværelse i deres eget område.

Herudover sker der også forskellige former for omfordeling mellem ligningsområderne. I folkekirken omfordeles der midler via den egentlige kontante udligningsordning, men også via landskirkeskatten og mere indirekte via præstefordelingen mellem stifterne.

En voksende skævvridning

Der er store forskelle på tværs af landet, når vi taler om skatteudskrivningsgrundlaget, kirkeskatte-

På årsmødet for Landsforeningen af Menighedsråd 2022 vil folkekirkens tilstedeværelse blive behandlet i en paneldebat, hvor vi inviterer spændende paneldeltagere fra forskellige steder i landet for at debattere, hvordan vi sikrer folkekirkens tilstedeværelse i hele landet – og hvorfor dette er vigtigt. Vi skal debattere ressourcefordeling og dermed folkekirkens mulighed for at være til stede i hele landet.

procenten, antallet af vedligeholdelseskrævende bygninger, medlemsprocenten, dåbsprocenten osv. Forskellene bliver desværre større og større i disse år. I tyndt befolkede områder falder indtægterne på grund af fraflytning og aldring af befolkningen. Omvendt oplever nogle byområder stor befolkningstilvækst.

I samfundet generelt er der en tilbagevendende og nogle gange hård debat om, hvorvidt der skal ske en yderligere udligning mellem de velhavende og knapt så velhavende kommuner.

Skal der også i folkekirken ske en yderligere udligning? Det er en vigtig overvejelse.

Landsforeningens bestyrelse valgte i 2021 at se nærmere på ressourcefordelingen i folkekirken og på effekterne af de forskellige omfordelmekanismer. Når vi taler om folkekirkens tilstedeværelse og vores forskellige vilkår og muligheder, ta-

ler vi også om de økonomiske forudsætninger og de store forskelle mellem menighedsrådene i øst og vest, i byerne og på landet.

Et fælles ansvar for folkekirkens økonomi

Det er vigtigt med en bred debat om økonomi og omfordeling, fordi det altid er følsomt, hvis nogen skal afgive noget til andre, eller hvis noget bliver prioriteret fra, for at der kan blive råd til noget andet. Hvis beslutninger om udligning skal opleves som fair og meningsfulde, er det vigtigt med tydelighed i prioriteringerne og åbenhed om tallene bag.

Bestyrelsen håber, at menighedsråd, provstiudvalg, stiftsråd og distriktsforeninger vil være med til at drøfte betydningen af de forskellige omfordelingsmekanismer, der er med til at sikre en solidarisk folkekirke, og hvordan vi som én samlet folkekirke håndterer den voksende økonomiske ulighed mellem de forskellige dele af landet.

Ledelsesberetning

Hovedaktiviteter

Landsforeningen af Menighedsråd er en interesse- og arbejdsgiverorganisation for landets godt 1.600 menighedsråd. Foreningens hovedaktiviteter er at fremme de formål, der er beskrevet i vedtægternes § 2 og § 25, hvilket navnlig vil sige:

- at samle menighedsrådsmedlemmer til drøftelse af fælles anliggender og styrkelse af fællesskabet, bl.a. ved at holde årsmøder og kurser,
- at bidrage til løsning af folkekirkelige opgaver og arbejde på at fastholde og udbygge den indflydelse, som rådene har ifølge lovgivningen,
- at støtte menighedsråd og menighedsrådsmedlemmer ved udførelsen af de hverv, de er betroet (i menighedsråd, provstiudvalg, stiftsråd mv.) i overensstemmelse med det menighedsrådsløfte, de har afgivet,

- at yde bistand i forhandlinger med myndigheder og faglige organisationer, herunder om kirkefunktionærers løn- og ansættelsesvilkår,
- at informere medlemskredsen om foreningens arbejde via foreningens egne medier, der bestemmes af bestyrelsen.

Generelt

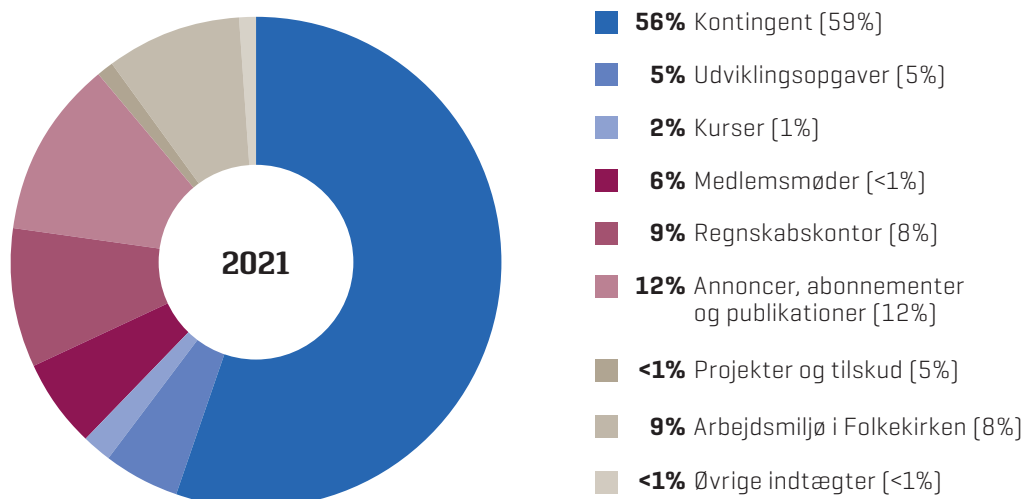
Årsregnskabet viser et overskud efter skat på 218.419 kr., hvilket er lidt højere end resultatet for 2020. I forhold til det oprindelige budget for 2021, der udviser et underskud på 1,2 mio. kr., så er der tale om en væsentlig forbedring på ca. 1,4 mio. kr.

Årsagen til den store afvigelse forklares bl.a. ved endnu et år præget af Covid-19, hvilket har betydet, at budgetterede aktiviteter ikke er gennemført som planlagt.

Indtægter

Foreningens samlede indtægter i 2021 er ca. 33,3 mio. kr. og dermed ca. 850.000 kr. højere end i 2020. Det skyldes, at der på en række aktivitetsområder ses en fremgang i forhold til 2020, bl.a., som følge

af færre restriktioner i forbindelse med covid-19. Fordelingen af indtægterne for 2021 ses nedenfor. Tallene i parentes vedrører 2020.

Medlemskontingent er i 2021 ca. 438.000 kr. lavere end i 2020. Det skyldes effekten af menighedsrådsvalget, især som følge af etablering af fælles menighedsråd. Færre menighedsråd giver færre kontingentindtægter. Samtidig er beregningsgrundlaget for kontingentet, antallet af folkekirkemedlemmer, ajourført fra 2016 til 2020 tal. I denne periode er antallet af folkekirkemedlemmer faldet, hvilket medvirker til de faldende kontingentindtægter. I 2021 er kontingentets andel af de samlede indtægter 56 %, mod 59 % i 2020.

Indtægter i tilknytning til medlemsmøder nærmer sig i 2021 et mere normalt niveau, som følge af, at fysiske møder igen kan gennemføres. Den store afvigelse mellem 2021 og 2020 skyldes, at årsmødet i 2020 blev afviklet virtuelt. Et samlet overblik over økonomien for medlemsmøder fremgår af note 3.

Indtægter fra foreningens kursusvirksomhed stiger fra 2020 til 2021, med ca. 67 %. Indtægterne ligger dog noget lavere end det budgetterede på 1 mio. kr. De store udsving skyldes Covid-19, der er årsag til, at kurser i perioden enten er blevet aflyst eller afviklet virtuelt. Samtidig forklares udsvinget mellem 2020 og 2021 med at kursusaktiviteterne normalt varierer i løbet af en valgperiode. I 2021, året efter menighedsrådsvalget, er der typisk større efterspørgsel efter kurser. I 2021 er der især introduktionskurser, der har medvirket til den højere kursusaktivitet.

Landsforeningens regnskabskontor, der i 2021 har eksisteret i 10 år, oplever en fortsat øget efterspørgsel efter regnskabsydelse. Det fremgår her af note 4, at indtægten fra 2020 til 2021 er steget med 395.000 kr., svarende til en stigning på ca. 16 %. Væksten har de senere år medført, at regnskabskontoret er blevet udvidet. Særligt i 2021 har regnskabskontoret mærket effekten af et menighedsrådsvalg. Nye menighedsrådsmedlemmer herunder kasserere skal klædes på til arbejdet med kirkekassens budget og regnskab.

Landsforeningens indtægter fra projekter og tilskud falder fra ca. 1,6 mio. kr. i 2020 til ca. 30.000 kr. i 2021. Se note 6. Den store indtægt i 2020 vedrører et tilskud fra Fællesfonden vedr. menighedsrådsvalget. Dette projekt er afsluttet i 2021. Landsforeningen indgår i en række projektlignende opgaver. Indtægterne herfor indgår under udviklingsopgaver, note 3.

Udgifter

Personaleomkostninger

De samlede personaleomkostninger inkl. lønrefusion udgør i 2021 20,4 mio. kr., mod 19,9 mio. kr. i 2020. Det svarer til en stigning på 2,5 %. I forhold til budgettet er der tale om en positiv afvigelse på 1,4 %. En række ikke-budgetterede forhold har dog påvirket personaleomkostningerne i løbet af 2021. Det er bl.a. lønrefusion som følge af barsel og sygdom mv.

Personaleomkostningerne er i regnskabet fordelt på de enkelte aktivitetsområder. Fordelingen er foretaget dels ud fra faktisk tidsregistrering, og dels ud fra skøn hvor faktisk tidsregistrering ikke er foretaget. Denne fordeling fremgår af note 19.

Medarbejderantallet inkl. medarbejdere knyttet til Folkekirkens Arbejdsmiljørådgivning er med udgangen af 2021 på 33,7 årsværk fordelt på 36 medarbejdere og på niveau med 2020. Antallet af medarbejdere i starten af 2022 er 33.

Rejseomkostninger

Sekretariatets samlede rejseomkostninger har også i 2021 været præget af Covid-19, og ligger lavere end i 2020. Det fremgår af note 20. Covid-19 har bl.a. betydet begrænsninger i forhold til fysisk at mødes med menighedsrådene, f.eks. i forbindelse med personalesager, kurser eller konsulentydelse, samt møder i tilknytning til foreningens politiske arbejde. Den positive afvigelse mellem budget

	2021	2020	2019	2018	2017
Rejseomkostninger, sekretariat	408.970	453.806	718.458	721.962	860.432
Rejseomkostninger, Forsøg med Arbejdsmiljørådgivning	199.651	205.356	258.276	244.464	124.338
Rejseomkostninger i alt	608.621	659.162	976.734	966.426	984.770

og regnskab er i 2021 ca. 357.000 kr., svarende til et mindreforbrug på ca. 37 % i forhold til budgettet.

Udviklingen af sekretariatets rejseomkostninger i et flerårigt perspektiv fremgår af tabellen ovenfor.

Tabellen viser, at sekretariatets samlede rejseomkostninger generelt har været faldende siden 2017, men at den øgede aktivitet knyttet til det flerårige Forsøg med Arbejdsmiljørådgivning i Folkekirken har medført øgede rejseomkostninger samlet set. Forsøget afsluttes med udgangen af 2021.

Bestyrelsen

Bestyrelsens mødeaktivitet har også i 2021 været præget af Covid-19, men dog i mindre grad end i 2020. Af regnskabets note 2 fremgår det, at den positive afvigelse mellem budget og regnskab er ca. 175.000 kr. Det skyldes generelt en lavere fysisk mødeaktivitet end budgetteret. Dog er den samlede udgift i 2021 højere end for 2020. Det forklares udover det stigende aktivitetsniveau bl.a. med udgifter til valg af ny bestyrelse, herunder mødeudgifter for valgbestyrelsen.

Den samlede udgift på ca. 1,8 mio. kr. er sammensat af udgifter til honorar og diæter til bestyrelsens

medlemmer på 1,2 mio. kr., ca. 400.000 kr. i rejseomkostninger og ca. 200.000 kr. til øvrige udgifter, herunder udgifter til mødeafholdelse, kompetenceudvikling og særligt i 2021 udgifter forbundet med valgbestyrelsens arbejde.

Landsforeningens honorarpolitik fremgår af økonomiprogrammet, der er tilgængelig på Landsforeningens hjemmeside.

Fællesfunktioner

Sekretariatets fællesfunktioner under note 8 udgør øvrige personaleomkostninger, lokale- og administrationsomkostninger samt afskrivninger, og er med 4,2 mio. kr. i 2021 ca. 695.000 kr. lavere end i 2020. Det svarer til en reduktion på ca. 14 %. I forhold til budgettet er der tale om en positiv afvigelse på 242.000 kr.

En væsentlig forklaring på udviklingen fra 2020 til 2021 findes under 'Øvrige personaleomkostninger' og regulering af feriepenge og skyldig overtid. Reguleringen her vedrører den restferie, feriefridage og merarbejde, som medarbejderne har til gode. Reguleringen skyldes, dels at flere medarbejdere er fratrådt deres stilling i løbet af 2021, og dermed at restferie mv. er udbetalt ved fratrædelsen,

dels at der på sekretariatet har været et øget fokus på at sikre at restferie er afholdt og merarbejde er afspadseret. Samtidig har afslutningen af Forsøg med Arbejdsmiljørådgivning, hvor medarbejdere enten er fratrådt eller overgået til den permanente ordning under Fællesfonden, ligeledes medvirket til en positive regulering. Sidstnævnte beskrives nærmere nedenfor.

Derudover har der i 2021 været en stigning i lokale-omkostningerne i forhold til året før, bl.a. indvendig og udvendig vedligeholdelse. Her har været nødvendigt at renovere taget på den hal, der pt. udlejes.

Af administrationsomkostninger ses et fald i udgifterne i forhold til 2020, især vedr. IT. Det skyldes, at der i 2020 har været afholdt ekstraordinære udgifter til etablering af hjemmearbejdspladser, som følge af Covid-19. Udgifterne til IT generelt ligger dog over det budgetterede for 2021.

Forsøg med Arbejdsmiljørådgivning i Folkekirken

Forsøget med arbejdsmiljørådgivning i Folkekirken blev igangsat i 2016, og afsluttes nu i Landsforeningens regi med udgangen af 2021. Fra 2022 etableres Folkekirken's Arbejdsmiljørådgivning som en selvstændig enhed under Fællesfonden. Forsøget, der af praktiske grunde indgik under Landsforeningen, er politisk uafhængig og udgiftsneutral for foreningen. Aktiviteten fremgår som en del af note 7 'Arbejdsmiljø i Folkekirken', hvor foreningens varetagelse af sekretariatet for Folkekirken's Arbejdsmiljøråd ligeledes fremgår. I forbindelse med afslutningen af forsøget er økonomien opgjort, og den del af bevilningen der ikke er anvendt, overføres til den nye en-

hed. På samme måde er der aftalt en overdragelse af to medarbejdere.

Sekretariatsfunktionen for Folkekirken's Arbejdsmiljøråd vil ligeledes fra 2022 indgå som en del af den nye selvstændige enhed.

Likvid beholdning

Foreningen har med en likvid beholdning på ca. 3,8 mio. kr. ved årets afslutning fortsat en fornøftig likviditet, som anvendes til at afholde udgifter til løn og øvrig drift i perioden januar til marts, indtil kontingentet er indbetalt.

Foreningens likviditet er i løbet af året faldet med ca. 1,9 mio. kr. Det skyldes især afregning af indfrosne feriepenge til Fonden for Lønmodtagernes Feriemidler, ca. 2,15 mio. kr.

Værdipapirer

Landsforeningen har placeret ca. 3,6 mio. kr. i værdipapirer. Det er sket i henhold til foreningens likviditets- og investeringspolitik, med det sigte at minimere negative renter på indestående.

Reserveret til særlige formål

Hensættelsen over egenkapitalen til særlige formål er i 2021 reduceret med ca. 83.000 kr. i forbindelse med udgivelsen af håndbog til kontaktpersoner samt produktion af en video vedr. forhandlingsretten. Den resterende reservation på ca. 917 t.kr. forventes fortsat anvendt de kommende år i relation til Landsforeningen som arbejdsgiverorganisation.

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen har dags dato behandlet og godkendt årsregnskabet for 2021 for Landsforeningen af Menighedsråd.

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, så årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver og passiver, finansielle

stilling samt resultatet. Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, som beretningen omhandler.

Årsregnskabet indstilles til delegeretforsamlingens godkendelse.

Sabro, den 22. april 2022

Tom Ebbe Jakobsen
bestyrelsesvalgt kasserer

Torben Vesterager Lauridsen
sekretariatschef

Bestyrelse

Søren Abildgaard <i>formand</i>	Inge Kjær Andersen <i>næstformand</i>	Carsten Bøgh Pedersen <i>næstformand</i>	Tom Ebbe Jakobsen <i>kasserer</i>
Susanne Møller	Anton Pihl	Peter Hundebøll	Frede Hansen
Karen J. Klint	Hans-Henrik Nielsen	Mona Østergaard Klit	Doris Krarup Mogensen
Karin Skouboe	Margrethe Winther-Nielsen	Iben Tolstrup	Ulla Thorbjørn Hansen
Eva Holmegaard Larsen	Jørgen Samsing Bendixen	Per Damgaard Pedersen	Bodil Therkelsen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til de delegerede samt bestyrelsen i Landsforeningen af Menighedsråd

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Landsforeningen af Menighedsråd for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2021, der omfatter resultatopgørelse, balance, noter og anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2021 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2021 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i regnskabet

Foreningen har medtaget budgettal som sammenligningstal i resultatopgørelsen. Disse budgettal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som le-

delsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere foreningens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, og at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere foreningen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vo-

res konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udadelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om foreningens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at foreningen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aarhus, den 22. april 2022

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Gert Malmkvist
Statsautoriseret revisor

Påtegning af foreningens kritiske revisorer

Regnskabet er gennemgået af os som valgte revisorer.

Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Sabro, den 22. april 2022

Kirsten Poulsen

Finn Poulsen

Resultatopgørelse for 2021

Budget 2021 i t.kr.	Note	2021	2020
INDTÆGTER			
18.980	Kontingent	18.806.154	19.243.891
1.970	Udviklingsopgaver	3 1.664.210	1.704.410
1.000	Kurser	3 662.920	397.995
2.800	Medlemsmøder	3 1.922.470	120.000
2.750	Regnskabskontor	4 2.943.377	2.548.963
4.100	Annoncer, abonnementer og publikationer	5 4.106.591	4.002.466
0	Projekter og tilskud	6 29.858	1.593.081
3.115	Arbejdsmiljø i Folkekirken	7 2.978.065	2.507.311
255	Øvrige indtægter	9 175.158	316.409
34.970	INDTÆGTER I ALT	33.288.803	32.434.526
UDGIFTER			
7.675	Arbejdsgiver og Rådgivning	1 7.978.893	7.702.271
5.335	Politik	2 5.550.608	5.721.641
8.276	Udvikling, kurser og medlemsmøder	3 5.353.402	2.718.136
2.537	Regnskabskontor	4 2.470.471	2.222.378
4.685	Kommunikation	5 4.536.595	4.666.656
190	Projekter mv.	6 200.292	2.071.897
3.009	Arbejdsmiljø i Folkekirken	7 2.837.580	2.352.683
4.463	Fællesfunktioner	8 4.220.951	4.915.257
36.170	UDGIFTER I ALT	33.148.792	32.370.919
-1.200	Resultat før finansielle poster	140.011	63.607
0	Finansielle poster	10 78.408	31.423
-1.200	Resultat før skat	218.419	95.030
0	Skat	0	0
-1.200	Resultat efter skat	218.419	95.030

Bestyrelsen foreslår følgende overskudsdisponering:

Overføres til foreningens ordinære egenkapital	218.419
Reserveres til særlige formål	0

Balance pr. 31.12. 2021

AKTIVER	Note	31.12. 2021	31.12. 2020
Immaterielle anlægsaktiver			
IT-software	11	393.022	267.477
Immaterielle anlægsaktiver i alt		393.022	267.477
Materielle anlægsaktiver			
Kontormaskiner og inventar	11	48.495	131.520
Ejendom, Sabro	11+12	11.314.261	11.414.829
Materielle anlægsaktiver i alt		11.362.756	11.546.349
Anlægsaktiver i alt		11.755.778	11.813.826
Omsætningsaktiver			
Debitorer	13	3.738.551	360.106
Igangværende arbejder for fremmed regning		0	2.975.442
Andre tilgodehavender		1.228.169	901.342
Periodeafgrænsningsposter		90.153	86.961
Værdipapirer	14	3.616.446	3.447.414
Likvide beholdninger		3.814.418	5.904.813
Omsætningsaktiver i alt		12.487.737	13.676.078
AKTIVER I ALT		24.243.515	25.489.904

PASSIVER	Note	31.12. 2021	31.12. 2020
Egenkapital			
Overført overskud	15	17.394.689	17.092.923
Reserveret til særlige formål	16	916.653	1.000.000
Egenkapital i alt		18.311.342	18.092.923
Langfristet gæld			
Nordea Prioritet	17	379.492	542.022
Feriepengeforpligtelse til indfrysning		0	2.155.103
Langfristet gæld i alt		379.492	2.697.125
Kortfristet gæld			
Forudfaktureret		395.967	871.907
Leverandører/skyldige omkostninger		1.804.224	918.901
Anden gæld	18	3.352.490	2.909.048
Kortfristet gæld i alt		5.552.681	4.699.856
PASSIVER I ALT		24.243.515	25.489.904
<i>Sikkerhedsstillelse</i>	14		
<i>Pantsætning</i>	17		

Kontingentforslag for 2023

I henhold til Landsforeningens vedtægter § 27, stk. 1, foreslår bestyrelsen, at kontingentet for almindelige medlemmer i 2023 fremskrives med 2 % i forhold til 2022. Det giver følgende kontingentmodel for 2023:

Medlemmer af folkekirken	Budget 2023, kontingent pr. medlem	Menighedsrådets kontingent
0-100 sættes til 100	44,57	4.457,00
101-250	6,62	4.463,62-5.450
251-500	4,99	5.454,99-6.697,50
501-750	7,78	6.705,28-8.642,50
751-1.000	6,21	8.648,71-10.195,00
1.001-1.250	3,99	10.198,99-11.192,50
1.251-1.500	2,04	11.194,54-11.702,50
1.501-2.000	1,64	11.704,14-12.522,50
2.001-3.000	1,34	12.523,84-13.862,50
3.001-5.000	1,18	13.863,68-16.222,50
5.001-10.000	1,37	16.223,87-23.072,50
10.001-30.000	0,40	23.072,90-31.072,50

Kontingentet for særligt medlemskab foreslår Landsforeningens bestyrelse forhøjes med 15 kr. til 725 kr. Det svarer til en stigning på 2 %. Abonnementsprisen for Menighedsrådenes Blad foreslås ligeledes fremskrevet med 2 %, til 580 kr. ekskl. moms/725 kr. inkl. moms.

Budgetforudsætninger

Budgettet for 2023 er udarbejdet med udgangspunkt i regnskabet for 2021, et korrigeret budget for 2022 samt bestyrelsens dispositioner og prioriteringer i øvrigt.

Der er i forhold til sidste år foretaget en justering af budgetopstillingen så den i højere grad afspejler de opgaver Landsforeningen løser, bestyrelsens prioriteringer af de enkelte aktivitetsområder, samt organisering på sekretariatet. Sekretariatets personale- og rejseomkostninger er fordelt på de enkelte aktivitetsområder på baggrund af denne prioritering, mens øvrige indirekte omkostninger som f.eks. lokale- og administrationsomkostninger fremgår samlet under fællesfunktioner. Budgetpo-

sten 'Administration og ledelse' indeholder de personaleomkostninger, der knytter sig til opgaver, der ikke direkte kan knyttes til et konkret formål. Det er især tid brugt på medlemsadministration, personaleledelse, efteruddannelse, intern koordinering og til at understøtte driften af sekretariatet, herunder f.eks. reception og bogholderi.

Det forventede resultat i 2023 er **50 t.kr.** Nedenfor angives centrale elementer i budgettet.

Kontingentindtægt

Der budgetteres med kontingentindtægter på 19,5 mio. kr. i 2023, hvilket svarer til en stigning på ca. 1,8 % i forhold til 2021. Der er i den forbindelse taget højde for etableringen af enkelte fælles menighedsråd i løbet af 2022 og 2023.

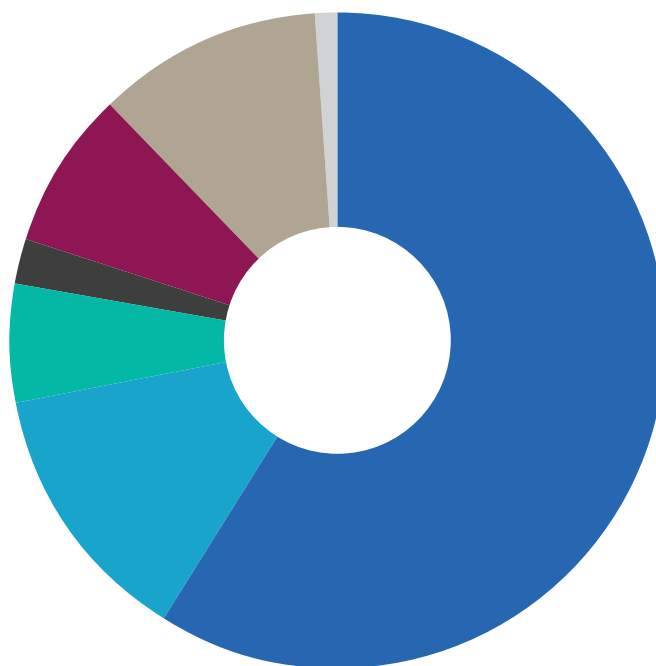
I tabellen nedenfor fremgår fremskrivningen af kontingentmodellen sammenholdt med den reelle kontingentindtægt for Landsforeningen i et flerårigt perspektiv.

Beløb i t.kr.	År	2017	2018	2019	2020	2021	Budget 2022	Budget 2023
Fremskrivning af kontingentmodel		2%	0%	2%	0%	0%	2%	2%
Kontingentindtægt i t.kr.		18.952	18.853	19.277	19.244	18.806	19.150	19.502
Udvikling i pct.		-0,2%	-0,5%	2,2%	-0,2%	-2,3%	1,8%	1,8%
Samlede indtægter i t.kr.		32.051	33.133	34.727	32.435	33.289	31.336	33.286
Kontingentets andel		59%	57%	55%	59%	56%	61%	59%

Den samlede kontingentindtægt er siden 2017 steget med ca. 2,9 % siden 2017, svarende til 0,5 % pr. år. Nedgangen i kontingentindtægten 2021 skyldes etablering af fælles menighedsråd efter menighedsrådsvalget.

Kontingentet repræsenterer i 2023 ca. 60 % af foreningens samlede indtægter. Nedenstående figur viser hvordan de samlede indtægter på i alt 32,5 mio. fordeler sig.

Fordeling af indtægter

Figuren ovenfor viser hvilke øvrige aktiviteter foreningen har indtægter fra, f.eks. annoncesalg og abonnementer til Menighedsrådenes Blad, ydelser til menighedsrådene, f.eks. personalekonsulentordning og regnskabsføring, samt indtægter i forbindelse med kurser og medlemsmøder.

Budgetforudsætninger i øvrigt

De samlede personaleomkostninger svarer til løn- og pensionsudgifter samt øvrige personaleomkostninger for sekretariatets medarbejdere, der i 2023 beløber sig til i alt 20,7 mio. kr. Denne udgiftspost

udgør 64 % af de samlede omkostninger. Disse er fordelt ud på de enkelte aktivitetsområder i budgettet, og fremgår derfor ikke særskilt. Der er i forhold til budgettet for 2022 tale om en beskedent stigning på 0,2 % kr. Udviklingen i personaleomkostninger, der er væsentlig lavere end de overenskomstmæssige stigninger, skyldes organisatoriske ændringer på sekretariatet.

Udgifter i relation til Arbejdsgiver og juridisk rådgivning omfatter foreningens centrale medlemsydelse, rådgivning og vejledning til medlemmerne

indenfor personale- og juridiske spørgsmål. Her indgår desuden opgaver der knytter sig til foreningen som arbejdsgiverorganisation. Det er især sekretariatets deltagelse i lokale forhandlinger ved menighedsråd samt overenskomstforhandlinger.

Politik og kommunikation omfatter foreningens aktiviteter som politisk interesseorganisation, herunder bestyrelsens arbejde og den generelle interessevaretagelse fra sekretariatets side. Foreningens kommunikationsvirksomhed omfatter foreningens egne medier, bl.a. udgivelse af Menighedsrådenes Blad, og salg af minihåndbog, markedsføring af foreningen samt ressourcer til pressearbejde, der hovedsageligt vedrører foreningens kommunikation med omverdenen.

Aktiviteter under 'Udvikling, kurser og arrangementer' dækker over udviklingsopgaver og konsulenttydelser til foreningens medlemmer, samt deltagelse i eksternt finansierede projekter og medlemsrådgivning i forbindelse hermed. Kurser og arrangementer vedrører foreningens afholdelse af årsmøde, midtvejsmøde og andre medlems- og debatmøder. Foreningens kursusvirksomhed omfatter både kontingentfinansierede og brugerbetalte kurser.

Regnskabskontoret og økonomirådgivning indeholder udover den almindelige kontingentfinansierede rådgivning indenfor økonomi også regnskabskontoret. Regnskabskontoret tilbyder, som supplement til medlemsyderne og mod betaling, menighedsrådene regnskabsydelser i form af bogføring, lønadministration mv., samt konsulenttydelser af økonomisk karakter i relation til menighedsrådenes virksomhed.

Omkostninger under 'Administration og ledelse' udgør i alt ca. 4,8 mio. kr. og vedrører den lønandel der

ikke direkte kan henføres til de øvrige aktiviteter. Det er især tid brugt på medlemsadministration, personaleledelse, efteruddannelse, intern koordinering og til at understøtte driften af sekretariatet, herunder f.eks. reception og bogholderi.

Fællesfunktioner udgør med 2,8 mio. kr. 8,5 % af de samlede udgifter. Fællesfunktioner indeholder omkostninger knyttet til driften af sekretariatet, i form af lokale- og administrationsomkostninger, IT samt afskrivninger.

Bestyrelsens arbejde med foreningens økonomi i et længere perspektiv

På delegeretmødet i 2021 blev det meddelt, at det ville være den nye bestyrelses opgave at finde en afklaring på Landsforeningens økonomi på længere sigt. Denne opgave har bestyrelsens arbejdet med i løbet af efteråret 2021 og foråret 2022, og der har været fokus på følgende:

- At sikre at fremtidige budgetter balancerer
- At sikre en udvikling af kontingentindtægten, så den følger det generelle prisniveau i samfundet
- At budgettet afspejler de aktivitetsområder foreningen arbejder med, så der kan foretages en prioritering af ressourcerne

Budgetforslaget for 2023 og den nye budgetopstilling er resultatet af dette arbejde.

Årsbudget for 2023

Beløb i t.kr. Resultatopgørelse	Budget 2023	Budget 2022*
INDTÆGTER		
Kontingent	19.502	19.150
Annoncer og abonnementer mv.	4.211	4.116
Udviklingsopgaver og projekter mv.	2.705	1.650
Kurser	648	585
Medlemsmøder	2.800	2.800
Regnskabskontor	3.183	2.900
Øvrige indtægter	237	135
Indtægter i alt	33.286	31.336
UDGIFTER		
Arbejdsgiver og juridisk rådgivning	4.220	4.227
Politik og kommunikation	9.257	9.223
Udvikling, kurser og arrangementer	8.504	7.808
Regnskabskontor og økonomirådgivning	3.520	3.329
Ledelse og administration	4.774	4.900
Fællesfunktioner	2.981	2.815
Udgifter i alt	33.256	32.302
Resultat før finansielle poster	30	-966
Finansielle poster	20	0
Resultat før skat	50	-966
Skat	0	0
Resultat efter skat	50	-966

*Budgettet for 2022 er tilpasset den nye budgetstruktur gældende fra 2023

Udgivet af
Landsforeningen af Menighedsråd,
Damvej 17-19. 8471 Sabro,
www.menighedsraad.dk

Produktion: vahle+nikolaisen

